

Nieuwsbrief Project Inclusieve Openbare Ruimte

December 2022

'Inclusieve Openbare Ruimte', waar gaat dat over?

In het project, dat in 2019 begon, onderzoeken we de toegankelijkheid van de openbare ruimte en speciaal naar de toegankelijkheid van straten, voetpaden en wegen voor voetgangers. We bekijken of mensen met een beperking, ouderen en verzorgers van kleine kinderen gebruik maken van stoepen en straten. Of dat ze, vanwege het gebrek aan toegankelijkheid, daarvan uitgesloten worden. Ook bekijken we welke problemen zij ervaren en hoe ze daarmee omgaan. We onderzoeken welke wet- en regelgeving bestaat en of die effectief is om uitsluiting van de openbare ruimte tegen te gaan. Het project is bedoeld om het bewustzijn over deze vorm van uitsluiting te vergroten en om burgers en overheden te wijzen op mogelijkheden om er iets aan te doen.

Het project staat onder leiding van de Universiteit van Leeds (VK) en wordt in vijf landen uitgevoerd: het Verenigd Koninkrijk, India, Kenia, de Verenigde Staten en Nederland. In Nederland kijken we speciaal naar Almere en Utrecht.

Het project wordt in Nederland uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van Disability Studies in Nederland. Bij het project zijn betrokken Dick Houtzager (projectleider) en Edwin Luitzen de Vos (onderzoeker).

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Juridisch onderzoek

Welke wetten en regels gelden er wanneer een gemeente stoepen en straten gaat inrichten, onderhouden en handhaven? Welk effect hebben die op de toegankelijkheid van de openbare ruimte? Dat waren de vragen die we in het juridisch onderzoek hebben onderzocht. We hebben gekeken naar het Bouwbesluit, naar gemeentelijke regels in bestemmingsplannen en inrichtingsbesluiten en naar veelgebruikte richtlijnen en handboeken. Ook hebben we naar de komende Omgevingswet gekeken. De uitkomsten daarvan worden in 2023 naar buiten gebracht.

Interviews

We hebben in 2020 en 2021 tweeënveertig mensen met diverse beperkingen geïnterviewd over hun ervaringen in de openbare ruimte. U bent daar misschien een van geweest. Dan heeft u verteld met welke hindernissen u als voetganger te maken hebt.

We voerden ook groepsgesprekken met ruim dertig beleidsmakers, belangenbehartigers en juristen. We spraken over maatregelen die gemeenten en anderen nemen om de toegankelijkheid te verbeteren en de openbare ruimte inclusiever te maken. U hebt wellicht als betrokken professional hierover met ons gesproken.

Door die gesprekken hebben we een goed beeld gekregen van de problemen die mensen meemaken als ze gebruik maken van de openbare ruimte. En op de impact op hun leven.

Obstakels:

Op het voetpad: paaltjes en hekken, rommel en afval, fietsen en klike's, werkzaamheden, terrassen en reclameborden.

Het voetpad zelf: hellingen en drempels.

Impact op dagelijks leven:

Verwondingen, angst, stress, frustratie, meer tijd, verlies van waardigheid en lager gevoel van eigenwaarde.

Isolatie als voetganger, minder keuze in mobiliteit en afhankelijkheid.

Filmopnames

We maken nu video's van situaties die deelnemers in Utrecht en Almere op straat meemaken. Zo kunnen we laten zien wat de problemen met toegankelijkheid zijn.

Komende activiteiten

Feedback ophalen

In juni 2023 gaan we bijeenkomsten organiseren om de voorlopige resultaten van het project te bespreken. We zullen u tegen die tijd uitnodigen om dan uw mening over de uitkomsten te kunnen geven. Die gesprekken gebruiken we om de uitkomsten concreter te maken.

Publicaties

We hebben inmiddels een paar keer over het project gepubliceerd.

Edwin Luitzen de Vos en Dick Houtzager gaven op 13 oktober op het Nationaal Voetgangerscongres in Zwolle <https://www.nationaalvoetgangerscongres.nl/terugblik-2022> workshops over toegankelijkheid van voetgangersgebieden. Ze hebben met deelnemers de binnenstad van Zwolle op toegankelijkheid bekeken.

In een artikel in het tijdschrift *Handicap & Recht* <https://www.bjtijschriften.nl/tijdschrift/henr/2021/2> (inlog vereist) kijkt Dick Houtzager wat de komende Omgevingswet betekent voor de toegankelijkheid van stoepen en straten.

In het tijdschrift *The Journal of Public Space* <https://www.journalpublicspace.org/index.php/jps/article/view/1603> (Engelstalig) beschrijven onderzoekers verschillende aspecten van *shared spaces* voor voetgangers.

En in het najaar van 2023 verschijnt een speciale editie van het Engelstalige tijdschrift *Laws* <https://www.mdpi.com/journal/laws> over het project.

Op de hoogte blijven?

Kijk op:

<https://disabilitystudies.nl/onderzoek/inclusieve-openbare-ruimte>
<https://essl.leeds.ac.uk/dir-record/research-projects/1071/inclusive-public-space-law-universality-and-difference-in-the-accessibility-of-streets>
<https://cordis.europa.eu/project/id/787258>
<https://disabilitystudies.nl/blog/de-sstraat-op>

Vragen kun je via mail stellen: ips-project@disabilitystudies.nl.

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u betrokken was bij het project 'Inclusieve Openbare Ruimte' van de Universiteit van Leeds en Disability Studies in Nederland.

We wensen u prettige feestdagen en een gelukkig nieuwjaar!